

Tisztelt Magyar Bírói Egyesület!
Tisztelt Munkatársaim!

Teljes mértékben egyetértek az eddig nyilatkozatot tevő kollégákkal: az igazságszolgáltatás függetlensége nem lehet alku tárgya, nem lehet ellensúly egy, az éppen annak biztosítására hivatott illetményemeléssel kapcsolatos egyezkedésben.

Nyilatkozatomban nem véletlenül fogalmaztam úgy, „Munkatársaim”, mivel úgy gondolom, hogy az Országos Bírói Tanács, a Kúria Elnöke, az Országos Bírósági Hivatal Elnöke és az Igazságügyi Minisztérium képviselőjében dr. Tuzson Bence miniszter által aláírt „Megállapodás” elnevezésű dokumentum valamennyi bíróságon, bármely minőségben munkát végző kolléga életére messzemenő kihatással lehet.

A nyilatkozat elsősorban az Országos Bírói Tanácsnak a dokumentum aláírásában játszott szerepét érinti, hiszen ettől a szervtől, mint a bírák által delegált és megválasztott szervtől várható el leginkább, hogy a bírák, a bírósági dolgozók és ezáltal az igazságszolgáltatás érdekét szem előtt tartva végezze tevékenységét.

Álláspontom szerint e dokumentum jogi természete nem értelmezhető, az abban vállalt kötelezettségek semmilyen szinten nem kényszeríthetők ki, hiszen jogi kötőereje ennek az aktusnak nincs, arra viszont alkalmas, hogy megtévesztő módon azt a látszatot keltse, hogy a bíróságon dolgozók többsége a Megállapodásban foglaltakat támogatja, azokkal egyetért.

Mivel az Országos Bírói Tanács tagjainak visszahívására, a velük szembeni bizalmatlanság kifejezésére nincs jogszabályban foglalt lehetőség, a Megállapodásban foglaltakkal kapcsolatos tiltakozásomat ekként tudom kifejezésre juttatni.

A Megállapodás tartalma kapcsán felhívom a figyelmet arra, hogy a vázlatosan kifejtett „reformlépések” súlyos veszélyeket rejtenek magukban és a bírósági rendszerben régóta fennálló, szervezetszinten jelentkező problémákra nem adnak megfelelő, valós megoldásokat.

Örömmel észleltem, hogy a dokumentumot aláíró felek is fontosnak tartják annak megállapítását, hogy a bíró ítélkezési tevékenységében független.
Ezzel kapcsolatosan csupán arra kívánok rámutatni, hogy ennek alapvető feltétele a hatalmi ágak szétválasztása. Ennek tükrében pedig megkérdőjelezhető az az eljárás, mely a végrehajtó hatalom által, annak egyik képviselője részvételével, egyfajta alkura kényszeríti az igazságszolgáltatás igazgatási képviselőit, olyan feltételeket megfogalmazva, melyek hosszas egyeztetéseket, véleményezéseket követő jogalkotási döntések meghozatalához vezetnek.

A megfelelő jövedelem kapcsán nem kívánom megismételni az előttem felszólalók által részletesen kifejtett érveket, azokhoz teljes mértékben csatlakozom.

A nem jogi végzettségű igazságügyi alkalmazottak jogállását érintő változtatások kapcsán elfogadhatatlannak tartom, hogy mindenféle részletszabály, az esetleges kedvező, kedvezőtlen változások ismerete nélkül az e körbe tartozó, jelentős számú és igen felelősségteljes, nehéz munkát végző munkatársak, akik munkáját álláspontom szerint nem lehetséges mesterséges intelligencia segítségével pótolni, a kormányzati tisztségviselőkre, tehát a hatalommegosztás elvét megsértve a végrehajtó hatalom tagjaira hatályos jogszabály rendelkezései alá kerüljenek. Az e körben szükséges változtatások az igazságügyi alkalmazottak szolgálati

jogviszonyáról szóló jogszabályban is rendezésre kerülhetnek érintetlenül hagyva a külön hatalmi ág jelleget. A fentieknek különös jelentősége van, ha a bíró – igazságügyi alkalmazott munkavégzését, ahogy az a valóságban is történik, egységként kezeljük, melynek eredményeként születnek meg a bírósági döntések, határozatok.

A nyugdíjkorhatár betöltését követő bírói munkavégzés kapcsán ugyancsak csatlakozom a már több fórumon is megfogalmazott érvekhez, aggályokhoz, ezzel kapcsolatosan csupán azt kívánom hangsúlyozni, hogy problémákat vet fel és rendkívül bizonytalanra teheti a helyzetet, ha a munkavégzésre alkalmasság felső határa a végrehajtó hatalom érdekeitől függően változik (utalok itt a 2011-2012-es helyzetre).

Rendkívül veszélyesnek és a szervezet működése szempontjából hátrányosnak tartom a bíróvá válás jelenlegi 30 éves korhatárának 35 évre történő felemelését, a más jogi területen szerzett tapasztalat hangsúlyos értékelését, elvárását. Ezzel kapcsolatosan ugyancsak számos érv látott már napvilágot, a tervezet „morálrontó” hatása már érzékelhető a fogalmazók, titkárok körében, annak minden szinten kihatása van a bírói és bírósági munkavégzésre, kilátástalanná teszi a bíróságon eddig elhivatottan és kinevezés reményében dolgozó fogalmazók, titkárok helyzetét.

A fentiek kapcsán csupán két praktikus kérdést tennék fel: „Miért éri meg ezek után valakinek a bíróságon fogalmazóként, titkárként munkát vállalni?”, „Milyen jellegű plusz szakmai tapasztalat megszerzését várjuk el a további öt év során?” (Megjegyzem, a jelenleg Kúrián szolgálatot teljesítő bírák többségét még a 30 éves kinevezési felső korhatár bevezetése előtt nevezték ki bírónak, mégis rendkívül magas színvonalú szakmai tevékenységet látnak el az igazságszolgáltatás területén.)

A képzések, továbbképzések kapcsán nyilvánvalóan a részletszabályok ismerete tükrében lehetséges megfelelő véleményt megfogalmazni, a továbbképzések szervezése, annak esetleges végrehajtó hatalom kezébe kerülése azonban ismét a hatalmi ágak közötti tiszta határok elmosódásához vezethet, egyúttal a befolyásmentes igazságszolgáltatás érvényesülését veszélyeztetheti.

A magas színvonalú ítélkezés kapcsán ugyancsak kérdéseket vet fel, hogy amennyiben a Kúria szerepe csupán a jogegység megteremtése lenne, akkor a rendkívüli jogorvoslati eljárás rendje, lehetősége hogyan alakul, az „kinek a kezébe kerülne”.

A járásbírói bíróság működésével kapcsolatosan természetesen ez megoldaná a kirendelésekkel kapcsolatos problémákat, azonban nem ismertek a feltételek, a bírók kötelezettségei mellett az akár tárgyi, technikai, anyagi garanciák, egyúttal továbbra sem ad választ az ország egyes régióiban tapasztalható eltérő ügyszámok és ügyteher kérdésére.

Az online jelenlét technikai feltételei jelenleg nem adták, a megfogalmazott cél egyúttal azt is egyértelművé teszi, hogy a vezetők és a végrehajtó hatalom tagjai előtt nem ismertek a bíróságok jelenlegi technikai, tárgyi lehetőségei.

A polgári ügyekben az ítélet részletes indokolásával, valamint a cégek és más jogi személyek nyilvántartásának közigazgatási útra terelésével kapcsolatosan csatlakozom az ebben az ügyszakban dolgozó kollégák által korábban már kifejtettekhez.

A bevezetőben kifejtettekhez – a független magyar igazságszolgáltatás fenntartásához – ragaszkodva, e Nyilatkozattal tiltakozom a nevemben is aláírt Megállapodásban foglaltak és egyúttal az illetményemelésel történt „beárazásom” ellen.

Köszönettel és tisztelettel:
dr. Illés Éva Tünde
budai központi kerületi bírósági bíró